

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W INOWROCŁAWIU

ul. Mątewska 17
88 - 100 Inowrocław 3

tel. (052) 3592-257, w. 254-263 fax. (052) 3592-255; e-mail: pcpr_ino@unet.pl

PODSTAWOWE ULGI I UPRAWNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności mają prawo do korzystania w życiu codziennym z pewnych ulg i uprawnień. Są one uzależnione od schorzenia i stopnia niepełnosprawności. Warto się z nimi zapoznać, gdyż mogą one, choćby w niewielkim stopniu, ułatwić codzienne funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej.

Podstawowym dokumentem dotyczącym osób niepełnosprawnych jest :

Karta Praw Osób Niepełnosprawnych

Karta jest aktem ogólnym. Nie można jej traktować jako źródła prawa i nie gwarantuje konkretnych uprawnień. Można jednak oficjalnie powoływać się na nią, jako obowiązujący akt uchwalony przez Sejm RP.

W Karcie stwierdza się, że osoby niepełnosprawne, "czyli osoby, których sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz wypełnianie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi **mają prawo** do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji". W Karcie wymienione są prawa osób niepełnosprawnych m.in. dostęp do opieki medycznej i rehabilitacji, nauki w szkołach wspólnie z osobami sprawnymi oraz pełnego uczestnictwa w życiu publicznym.

Podstawa prawna: Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. /M.P. Nr 50 z 1997r., poz.475/.

ULGI W PKP I PKS

Do ulgowych przejazdów mają prawo:

1. Osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (niezdolne do samodzielnej egzystencji, inwalidzi I grupy) mają prawo do:

- 49% ulgi w pociągach osobowych i autobusach PKS w komunikacji zwykłej, na podstawie biletów jednorazowych,
- 37% ulgi w pozostałych pociągach PKP i autobusach PKS, również na podstawie biletów jednorazowych.

Do ulgi uprawnia jeden z dokumentów:

- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia stwierdzający zaliczenie do I grupy inwalidzkiej (razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej),
- legitymacja emeryta - rencisty wojskowego lub policyjnego z wpisem właściwego organu emerytalnego o zaliczeniu do I grupy inwalidów,
- wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS lub komisji lekarskiej KRUS, stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji (razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej),
- wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzający całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji (razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej),
- legitymacja dokumentująca znaczny stopień niepełnosprawności, wystawiona przez uprawniony organ,
- zaświadczenie wystawione przez ZUS lub KRUS, stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidzkiej lub o uznaniu za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji (razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej),
- wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej albo komisji MSWiA o zaliczeniu do inwalidów I grupy (razem z dowodem osobistym lub innym dokumentem stwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej).

2. Osoby niewidome, nie będące osobami o znacznym stopniu niepełnosprawności (niezdolnymi do samodzielnej egzystencji, inwalidami I grupy), mają prawo do:

- 37% ulgi w 2 klasie pociągów PKP oraz w autobusach PKS. Na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych. Do ulgi uprawnia jeden z dokumentów (wymienionych powyżej) stwierdzających inwalidztwo, niezdolność do pracy albo niepełnosprawność z powodu stanu narządu wzroku.

3. Opiekun towarzyszący w podróży osobie o znacznym stopniu niepełnosprawności (niezdolnej do samodzielnej egzystencji, inwalidzie I grupy) oraz przewodnik towarzyszący w podróży osobie ociemniałej lub niewidomej mają prawo do:

- 95% ulgi w pociągach PKP i autobusach PKS.

Opiekunem osoby niepełnosprawnej musi być osoba pełnoletnia. Przewodnikiem osoby niewidomej może być osoba, która ukończyła 13 lat, albo pies - przewodnik (wtedy również

za psa uiszczamy ulgową opłatę).

4. Dzieci i młodzież niepełnosprawna oraz ich rodzice lub opiekunowie (chodzi o jedno z rodziców oraz o jednego opiekuna) mają prawo do:

- 78% ulgi w pociągach PKP i autobusach PKS na trasie z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do: przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem (dzieci na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych, rodzice lub opiekunowie - biletów jednorazowych).

Korzystający z ulgowych przejazdów są zobowiązani posiadać odpowiedni dokument potwierdzający niepełnosprawność:

Dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do przedszkola, szkoły albo szkoły wyższej (innej placówki o charakterze oświatowym):

- legitymacja przedszkolna dla dzieci niepełnosprawnych,
- legitymacja szkolna dla uczniów niepełnosprawnych,
- legitymacja szkolna albo studencka
- wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzającego niezdolność do samodzielnej egzystencji, całkowitą albo częściową niezdolność do pracy,
- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzającego zaliczenie do jednej z grup inwalidzkich,
- legitymacja dokumentująca niepełnosprawność, wystawiona przez uprawniony organ.

Dla dzieci i młodzieży nie uczęszczającej do szkoły lub innych wymienionych placówek:

- wypis z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzającego niezdolność do samodzielnej egzystencji, całkowitą albo częściową niezdolność do pracy,
- wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzającego zaliczenie do jednej z grup inwalidzkich,
- legitymacja dokumentująca niepełnosprawność, wystawiona przez uprawniony organ.

Wszystkie ulgi obowiązują tylko w 2 klasie pociągów, tylko w określonych kategoriach pociągów oraz na podstawie określonych rodzajów biletów Ulgi nie dotyczą przejazdów pociągami EuroCity i InterCity w komunikacji międzynarodowej oraz przejazdów w komunikacji autobusowej ekspresowej.

Osoby uprawnione do ulgowych przejazdów w klasie 2 - na podstawie biletów jednorazowych korzystające z przejazdu w klasie 1 zobowiązane są uiścić dopłatę w

wysokości różnicy między ceną biletu w klasie 1 a ceną biletu w klasie 2.

WAŻNE! PRZED PLANOWANĄ PODRÓŻĄ, RADZIMY DOWIEDZIEĆ SIĘ W INFORMACJI PKP LUB PKS O AKTUALNIE PRZYSŁUGUJĄCYCH ULGACH.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 20 czerwca 1992 roku o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego /Dz. U. Nr 175 z 2002r., poz. 1440 z późn. zm./.

ULGA TELEKOMUNIKACYJNA

Do rabatów mają prawo tylko niektóre grupy osób niepełnosprawnych:

- w przypadku choroby narządu wzroku – z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności **04-O** – choroby narządu wzroku,
- w przypadku zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu – z orzeczeniem znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z symbolem przyczyny niepełnosprawności **03-L** – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- w przypadku zastosowania przez zespół orzekający w orzeczeniu więcej niż jednego symbolu przyczyny niepełnosprawności:
 - z orzeczeniem znacznego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności **04-O** – choroby narządu wzroku,
 - z orzeczeniem znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, jeżeli w łącznym symbolu przyczyny niepełnosprawności występuje symbol przyczyny niepełnosprawności **03-L** - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu.

Rabatów udziela się na podstawie **orzeczeń powiatowego lub wojewódzkiego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności.**

Telekomunikacja Polska - udziela osobom niepełnosprawnym następujących rabatów w opłatach za usługi telekomunikacyjne:

- **za przyłączenie urządzenia końcowego do sieci TP** - rabat w wysokości 50% opłaty podstawowej, wynikającej z obowiązującego cennika usług,
- **w abonamencie telefonicznym** – rabat w wysokości 50% opłaty podstawowej: planu TP 60 minut za darmo, planu TP startowego, planu TP socjalnego, planu TP standardowego, planu sekundowego TP dom (dwa ostatnie plany nie są już oferowane nowym klientom), wynikającej z obowiązującego cennika usług.

Zwolnione z opłat za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych są:

- osoby zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności (I grupa inwalidzka),

- osoby o trwałej lub okresowej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, której przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,
- osoby, które ukończyły 75 lat,
- osoby, które otrzymują świadczenie pielęgnacyjne z właściwego organu realizującego zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej lub rentę socjalną z ZUS lub innego organu emerytalno-rentowego,
- osoby niesłyszące, u których stwierdzono całkowitą głuchotę lub obustronne pośledzenie słuchu,
- osoby, których ostrość wzroku nie przekracza 15%,
- inwalidzi wojskowi i wojenni,
- kombatanci będący inwalidami wojennymi lub wojskowymi, członkowie ich rodzin po nich pozostali, niektóre osoby będące ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz członkowie rodzin po nich pozostali.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 27 czerwca 1996 roku w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych /Dz. U. Nr 82 z 1996r., poz. 383 z późn. zm./.

Od maja 2005 r. zwolnienie nie przysługuje osobom, które mieszkają we wspólnym gospodarstwie domowym z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia i które nie spełniają warunków do uzyskania tych zwolnień.

Ulgowa opłata paszportowa

- ulgową opłatę paszportową. w wysokości 50% stawki pobiera się m.in. od: emerytów, rencistów, osób niepełnosprawnych bez względu na rodzaj schorzenia, a także współmałżonkowie tych osób, pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu,
- osób przebywających w domach opieki społecznej lub w zakładach opiekuńczych albo korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych.

Zatrudnienie Osób Niepełnosprawnych

Osobie zatrudnionej, która w wyniku wypadku przy pracy lub choroby zawodowej utraciła, zdolność do pracy na dotychczasowym stanowisku, pracodawca jest obowiązany wydzielić lub zorganizować odpowiednie stanowisko pracy z podstawowym zapleczem socjalnym, nie później niż w okresie trzech miesięcy od daty zgłoszenia przez tę osobę gotowości przystąpienia do pracy. Zgłoszenie gotowości przystąpienia do pracy powinno nastąpić w ciągu miesiąca od dnia uznania za osobę niepełnosprawną. Tego przepisu nie stosuje się, gdy wyłączną przyczyną wypadku przy pracy było naruszenie przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przez pracownika z jego winy lub jego stanu nietrzeźwości-udowodnione przez pracodawcę.

- Czas pracy osoby niepełnosprawnej nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo.
 - Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo.
 - Osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach

nadliczbowych.

- Zmniejszony wymiar czasu pracy obowiązuje od dnia następującego po przedstawieniu pracodawcy orzeczenia o niepełnosprawności. Przepisów powyższych nie stosuje się: *do osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz gdy, na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku, lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą, wyrazi na to zgodę. Koszty tych badań ponosi pracodawca.*

- Osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy. Nie narusza to przepisów Kodeksu Pracy.
- Stosowanie specjalnych norm czasu pracy, nie powoduje obniżenia wysokości wynagrodzenia wypłacanego w stałej miesięcznej wysokości.
- Osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym.

Prawo do pierwszego urlopu dodatkowego osoba ta nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia jej do jednego z tych stopni niepełnosprawności. Urlop ten nie przysługuje osobie uprawnionej do urlopu wypoczynkowego w wymiarze przekraczającym 26 dni roboczych lub do urlopu dodatkowego na podstawie odrębnych przepisów.

- Osoba o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ma prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia:
 - wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym, nie częściej niż raz w roku (wówczas nie przysługuje dodatkowy urlop w wymiarze 10 dni),
 - w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy. Wynagrodzenie za czas powyższych zwolnień od pracy, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.
- Pracujące osoby niepełnosprawne mają również prawo do korzystania ze szkoleń organizowanych przez pracodawcę.

ULGI PODATKOWE

Osobom niepełnosprawnym przysługują szczególne uprawnienia w zakresie prawa podatkowego.

Ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity

Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176 z późn. zm.) w art. 21 ust. 1 stanowi, że wolne od podatku dochodowego są m.in.:

1. zasiłki (dodatki) pielęgnacyjne wypłacone na podstawie odrębnych przepisów
2. otrzymywane zgodnie z odrębnymi przepisami świadczenia na rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego

- Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z zakładowych funduszy rehabilitacji,
3. świadczenia z pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 26 ust.1 pkt 6 w/w ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, podstawę obliczenia podatku stanowi dochód po odliczeniu - wydatków na cele rehabilitacyjne, ponoszonych przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne (ust.1 pkt 6),

Za wydatki te (wyciąg z art. 26 ust. 7) uważa się wydatki poniesione na:

1. adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
2. przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
3. zakup i naprawę indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
4. zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności,
5. odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym,
6. odpłatność za pobyt na leczeniu sanatoryjnym, za pobyt w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych, leczniczo-opiekuńczych, opiekuńczo-pielęgnacyjnych, leczniczo-wychowawczych odpłatność i szkolno-wychowawczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjno-usprawniające,
7. opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nie przekraczającej w roku podatkowym trzykrotności najniższego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy,
8. utrzymanie przez osoby niewidome, o których mowa w pkt 7, psa przewodnika
9. opiekę pielęgniarską w domu nad osobą niepełnosprawną w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa,
10. opłacenie tłumacza języka migowego,
11. kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych,
12. leki - w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą odpowiadającą 20% najniższego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego na podstawie odrębnych przepisów, za grudzień roku poprzedzającego rok podatkowy, jeśli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki (stale lub czasowo),
13. odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:
 - a) osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego,
 - b) osoby niepełnosprawnej, zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa, oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu niż wymienione w lit. a),
14. używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność osoby niepełnosprawnej zaliczonej do

I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne do lat 16, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne

15. odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem na:

- a) turnusie rehabilitacyjno-usprawniającym,
- b) leczeniu sanatoryjnym w placówkach leczniczo-sanatoryjnych, rehabilitacyjno-szkoleniowych, leczniczo-opiekuńczych, opiekuńczo-pielęgnacyjnych, leczniczo-wychowawczych oraz szkolno-wychowawczych,
- c) koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych.

Wydatki, o których mowa powyżej, **podlegają odliczeniu od dochodu, jeżeli nie** były finansowane ze środków zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub ze środków Kas Chorych, albo nie zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek innej formie. W przypadku gdy wydatki były częściowo finansowane z tych funduszy (środków), odliczeniu podlega różnica pomiędzy poniesionymi wydatkami a kwotą sfinansowaną z tych funduszy (środków) lub zwróconą z jakiegokolwiek innych środków.

Warunkiem odliczenia wydatków na cele rehabilitacyjne, jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek:

- 1) orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach, lub
- 2) decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo rentę szkoleniową, albo
- 3) orzeczenia o rodzaju i stopniu niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym /Dz. U. Nr 14 z 2000r., poz. 176 z późn. zm./.

KTO JEST UPRAWNIONY DO OTRZYMANIA KARTY PARKINGOWEJ

Karta parkingowa przysługuje osobom posiadającym:

- orzeczenie o zaliczeniu do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności,
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji (również orzeczenie zaliczającego do I grupy inwalidzkiej),
- orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy (również orzeczenie zaliczającego do II grupy inwalidzkiej),
- orzeczenie o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności o przyczynie niepełnosprawności z kodu R lub N,
- orzeczenie o zaliczeniu do lekkiego stopnia niepełnosprawności wraz ze wskazaniem o ograniczonej sprawności ruchowej,

- orzeczenie równoważnego z orzeczeniem o stopniu lekkim (III grupa inwalidzka, orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy lub celowości przekwalifikowania zawodowego), w którym nie jest określona przyczyna niepełnosprawności. W takim przypadku należy posiadać dodatkowo zaświadczenie lekarskie potwierdzające ograniczenie sprawności ruchowej.

Osoby niepełnosprawne o obniżonej sprawności ruchowej, kierujące pojazdem samochodowym lub **kierowca przewożący osoby o obniżonej sprawności ruchowej**, jak również **pracownicy placówek** zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją niepełnosprawnych pozostających pod opieką tych placówek, mogą nie stosować się do następujących znaków - pod warunkiem zachowania szczególnej ostrożności".

Aby móc nie stosować się do niżej wymienionych znaków trzeba posiadać **KARTĘ PARKINGOWĄ**.

- "zakaz ruchu w obu kierunkach" (B-1),
- "zakaz wjazdu pojazdów silnikowych, z wyjątkiem motocykli jednośladowych" (B-3),
- "zakaz wjazdu autobusów" (B-3a),
- "zakaz wjazdu motocykli" (B-4),
- "zakaz wjazdu motorowerów" (B-10),
- "zakaz postoju" (B-35) - dopuszczalny czas postoju dłuższy niż 1 minuta jest wskazany na znaku albo na umieszczonej pod nim tabliczce,
- "zakaz postoju w dni nieparzyste" (B-37),
- "zakaz postoju w dni parzyste" (B-38),
- "strefa ograniczonego postoju" (B-39).

Karta parkingowa powinna być umieszczona za przednią szybą pojazdu samochodowego w sposób umożliwiający jej odczytanie (odczytanie pierwszej strony - z symbolem wózka inwalidzkiego).

Samochód osoby, która ma prawo nie stosować się do wymienionych znaków może być oznaczony tzw. emblematem inwalidzkim, ale nie jest to formalny dokument. **Do wybranych znaków można się nie stosować wyłącznie na podstawie karty parkingowej.**

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 20.06.1997r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późn. zm.), Rozporządzenie ministra Infrastruktury z 30.01.2002r. (Dz. U. Nr 13, poz. 126)

Zwolnienia od podatków lokalnych

Osoby niepełnosprawne (niewidome, głuchonieme, niedołążne) są zwolnione z płacenia **podatku od posiadania psów** (będących pomocą dla tych osób) na podstawie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (niezdolności do pracy, inwalidztwie).

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach lokalnych /Dz. U. Nr 9 z 2002r., poz. 84 z późn. zm./.

Ulgi związane z usługami pocztowymi

Bezpłatna usługa doręczania listów, paczek i przekazów bezpośrednio do domu. Listonosz powinien również przyjąć od osoby niepełnosprawnej prawidłowo opłaconą przesyłkę (nie może to być przesyłka rejestrowana).

Do powyższych udogodnień mają prawo osoby:

- z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego,
- niewidome i niedowidzące.

Zapotrzebowanie na usługę zgłasza się w urzędzie pocztowym właściwym dla miejsca zamieszkania (dzielnicy) lub u listonosza obsługującego nasz rejon.

Zwolnienie z opłat dla osób niewidomych

Przesyłka będąca przesyłką dla ociemniałych, jest zwolniona od opłaty pocztowej za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki niebędącej przesyłką najszybszej kategorii, tego rodzaju i tej samej masy, wtedy kiedy nadana jest przez:

- osobę legitymującą się orzeczeniem właściwego organu orzekającego o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, zwaną dalej "osobą niewidomą lub ociemniałą", i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych,
- bibliotekę, organizację osób niewidomych lub ociemniałych bądź organizację, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych, i adresowana do osoby niewidomej lub ociemniałej,
- osobę niewidomą lub ociemniałą bądź skierowaną do tej osoby zawierającą wyłącznie informacje utrwalone pismem wypukłym

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 roku Prawo pocztowe /Dz. U. Nr 130 z 2003r., z późn. zm./.

Ulgowe bilety do muzeów

Od 8 listopada 1997 r. wprowadzenie ulgowych opłat jest obowiązkiem muzeów państwowych. **Ulgowe bilety mogą kupować: osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami oraz renciści, emeryci, nauczyciele wszystkich szkół, studenci i uczniowie.**

WYKAZ OSÓB UPRAWNIONYCH DO BEZPŁATNYCH I ULGOWYCH PRZEJAZDÓW ŚRODKAMI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W INOWROCŁAWIU ORAZ RODZAJÓW DOKUMENTÓW POŚWIADCZAJĄCYCH TE UPRAWNIENIA

Obowiązuje od 30 czerwca 2007 roku

Osoby uprawnione do bezpłatnych przejazdów

Osoby uprawnione	Dokumenty poświadczające uprawnienie do bezpłatnych przejazdów
1. Dzieci w wieku do 4 lat (zwolnienie obejmuje również wózki, w których przewożone są dzieci uprawnione do bezpłatnego przejazdu)	Dokument stwierdzający wiek dziecka, np. książeczka zdrowia dziecka, paszport
2. Osoby, które ukończyły 65 rok życia	Dokument ze zdjęciem stwierdzający tożsamość i wiek osoby, np. dowód osobisty, paszport, prawo jazdy
3. Osoby posiadające legitymację Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi I stopnia, które oddały minimum 18 litrów krwi	Legitymacja Zasłużonego Honorowego Dawcy Krwi I stopnia stwierdzająca ilość oddanej krwi oraz dokument ze zdjęciem stwierdzający tożsamość osoby uprawnionej
4. Osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym i ich opiekunowie	Legitymacja osoby niepełnosprawnej wraz z dowodem osobistym. Opiekuna wskazuje osoba uprawniona.
5. Osoby niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym z przyczyn: <ul style="list-style-type: none"> o chorób narządu wzroku 04-O, oraz przewodnicy tych osób (przewodnikiem osoby niewidomej może być także pies) o zaburzenia głosu, mowy i chorób słuchu 03-L 	Legitymacja osoby niepełnosprawnej o stopniu umiarkowanym z zaznaczeniem symbolu 04-O lub 03-L, przewodnika wskazuje osoba uprawniona

6. Dzieci niepełnosprawne do 16 roku życia oraz młodzież niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 lat i ich opiekunowie	Dziecko do 16 roku życia i opiekun dziecka - legitymacja osoby niepełnosprawnej (opiekun jest wskazany w legitymacji), młodzież powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia - legitymacja osoby niepełnosprawnej o stopniu umiarkowanym, opiekuna wskazuje osoba uprawniona
7. Żołnierze czynnej służby wojskowej, z wyłączeniem żołnierzy zawodowych oraz osoby odbywające służbę zastępczą	Książeczka wojskowa
8. Umundurowani funkcjonariusze Policji, Straży Miejskiej i Żandarmerii Wojskowej	Legitymacja służbowa
9. Przewodniczący Zarządów Osiedli	Legitymacja wydana przez Biuro Rady Miejskiej w Inowrocławiu oraz dokument stwierdzający tożsamość

II. Osoby uprawnione do ulgi 50% przy przejazdach

Osoby uprawnione	Dokumenty poświadczające uprawnienie do ulgi 50% przy przejazdach
1. Dzieci powyżej 4 roku życia i do ukończenia 7 roku życia albo do czasu rozpoczęcia obowiązku szkolnego	Dokument stwierdzający wiek dziecka, np. książeczka zdrowia dziecka, paszport albo zaświadczenie o odroczeniu spełniania obowiązku szkolnego wydane przez dyrektora publicznej szkoły podstawowej.
2. Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, zawodowych i średnich, policealnych i pomaturalnych do ukończenia 24 roku życia	Legitymacja szkolna
3. Emeryci i renciści mający ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności	Legitymacja emeryta-rencisty, dla współmałżonka □ zaświadczenie o

do pracy, przed ukończeniem 65 roku życia, nie osiągający wynagrodzenia lub dochodu określonego w odrębnych przepisach, powodującego zawieszenie świadczeń emerytalnych oraz ich współmałżonkowie, którzy zostali zgłoszeni do ubezpieczenia społecznego	zgłoszeniu do ubezpieczenia społecznego wydane przez terenową jednostkę organizacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub organ właściwy do spraw emerytur wraz z dowodem osobistym
--	---

WYKAZ OSÓB UPRAWNIONYCH DO BEZPŁATNYCH I ULGOWYCH PRZEJAZDÓW ŚRODKAMI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W INOWROCŁAWIU ORAZ RODZAJÓW DOKUMENTÓW POŚWIADCZAJĄCYCH TE UPRAWNIENIA

PODSTAWA PRAWNA: UPRAWNIENIA USTAWOWE

Osoby uprawnione do bezpłatnych przejazdów	Podstawa prawna	Dokumenty poświadczające uprawnienie do bezpłatnych przejazdów
1. Posłowie i senatorowie	Dz.U.03.221.2199	Legitymacja poselska lub senatorska.
1. Inwalidzi wojenni i wojskowi oraz przewodnicy lub opiekunowie tych osób zaliczonych do I grupy inwalidów (całkowicie niezdolnych do pracy oraz niezdolnych do samodzielnej egzystencji), towarzyszący im w podróży	Dz.U.03.134.1258 Dz.U.02.9.87 ze zm.	Książeczka inwalidy wojennego (wojskowego), zawierająca wpis o zaliczeniu do odpowiedniej grupy inwalidów albo o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy albo o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.
Uprawnienia ustawowe do ulgi 50% przy przejazdach	Podstawa prawna	Dokumenty poświadczające uprawnienie do ulgowych przejazdów

1. Kombatanci, osoby represjonowane	Dz.U.02.42.371 ze zm.	Legitymacja lub zaświadczenie o uprawnieniu wydana przez właściwy organ wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość osoby uprawnionej.
1. Studenci	Dz.U.05.164.1365 ze zm.	Legitymacja studencka.

Uczniowie realizujący obowiązek szkolny w przedszkolach specjalnych, szkołach specjalnych, lub w oddziałach specjalnych i integracyjnych oraz ich opiekunowie w przejazdach z miejsca zamieszkania do szkoły i z powrotem, mają uprawnienie do bezpłatnego przejazdu komunikacją miejską. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (j.t.Dz.U. z 1996r Nr 67 poz. 329 z póź. zm.).

Prawo to jest ograniczone do przejazdu najkrótszą drogą na podstawie legitymacji MEN-II/182/2 i Zaświadczenia dla opiekuna dziecka wydanego przez przedszkole specjalne lub szkołę specjalną bądź integracyjną.

Dokumenty poświadczające uprawnienie do bezpłatnych i ulgowych przejazdów - bilet elektroniczny

Osoby uprawnione do ulg i zwolnień na podstawie przepisów prawa miejscowego, mogą w trakcie kontroli w autobusie okazywać kartę elektroniczną. Karta elektroniczna imienna z portmonetką i imienna terminowa zawierają dane osoby uprawnionej do ulgowych lub bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej. Okazanie w trakcie kontroli Karty elektroniczne imiennej, zwalnia pasażera z obowiązku legitymowania się innymi dokumentami.

Uprawnienia pracowników MPK sp. z o.o. w Inowrocławiu i innych osób do przejazdów środkami komunikacji miejskiej w Inowrocławiu określa Załącznik nr 11 do ZUZP.

Przygotował: Doradca Ds. Osób Niepełnosprawnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Inowrocławiu – Małgorzata Łaniecka

